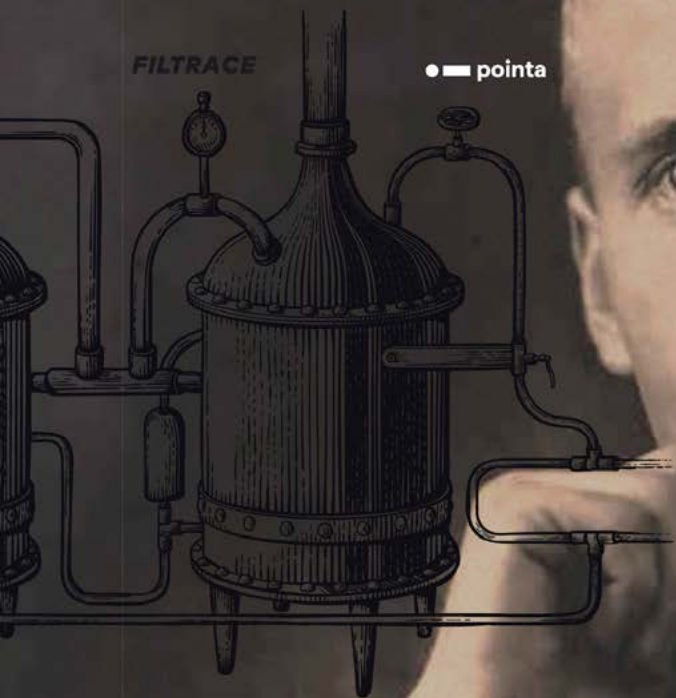

FILTRACE

● — pointa

ČEPOVÁNÍ

PLNĚNÍ

PAMĚTI SLÁDKA

Ing. RUDOLF TILLE / 1892—1998

Vybral a uspořádal Ing. František Barac / vnuk/

že kauce roku 1921, mne povzal říditel
sladovny v Mitze, Švýcar pan Rudolf Eckert
(luterán) k jednání a dohodnutí bylo, že na
sloupine místo sladkárňanském pivovaru
v Mitze, jehož byli Švýcaři také majitelé.
Při jednání jsem byl informován o tom, že
dosavadní sládek Rudolf Klávka je ve sporu
s říditelstvem a že dostal výpověď proto, že
zavinil zkažen velkého množství kvašeného
piva.

V roce 1921 jsem před vánočními jsem se o
obou stran dozvěděl, jak závažný je spor
mezi nimi a že se sahne již dleš. dobu.

Sládek Klávka, který již věděl, že jsem
jeho nástupcem, mne vyžpal, abych Švýcarům
vyřídil, že, jak-li nedostane (ze důvěryhodnosti
500.000 Kčs do určitého dne) udá generálnímu
finančnímu říditelství v Bratřilavě přestupky
(protizákonné), které byly v pivovaru napře-
chámy.

Říditel mne pak pověřil, abych sládkovi Kláv-
kovi vyřídil, že do slavnostního dne bude
záležitost před advokátem vyřezána a že
dostane, co žádá. Říditel Eckertem tak
závažnou záležitost vyřizoval s naprostým
klidem.

A tak jsem byl přeměněn, že to moje zpra-
věčování, dosud neutrální, bylo úspěšné a
že nastane klid. Misto jsem dosud nena-
stoupil. I pro mne bylo důležité, nastoupit
poprvé v životě jako již sládek do závodu
s otevřenou střechou. Až dosud mi ani jedna

Paměti sládka

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.pointa.cz
www.albatrosmedia.cz

● ■ pointa

Ing. Rudolf Tille
Paměti sládka

Copyright © Albatros Media a. s., 2020

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

PAMĚTI SLÁDKA

Ing. RUDOLF TILLE / 1892–1998

Vybral a uspořádal Ing. František Barac /vnuk/

www.pointa.cz

● ■ **pointa**

Plzeňský Prazdroj

Tato kniha vznikla s laskavou podporou
Českomoravského svazu minipivovarů
a Plzeňského Prazdroje

Poděkování

Děkuji za významné finanční příspěvky
na podporu vydání této knihy:

Štěpánu Tillemu a jeho rodině
Radce Vom a rodině Čaplových
Jiřímu Vítkovi
Davidu Kunstovi
Pavlu Kousalovi

Zvláštní poděkování za rady a průběžnou pomoc
s pracemi na knize a trpělivost se mnou patří:

Lindě Vomáčkové
manželce Zdeně Baracové
a celé mojí rodině

František Barac

Mé dětství v Předním Poříčí

Jmenuji se Rudolf Tille a pocházím ze sládkovského rodu. Tilleové prý přišli z Bavor, když feudálové volali sládky. Všichni mí předkové se v životě dopracovali dobrých postavení, až na jednoho – mého otce Bohumila Tilleho. Ten byl jen velký dobrák. Můj děda Antonín Tille byl sládkem v pivovárku Hrádek (u Březnice). Jednou si koupil los a vyhrál plných sto tisíc zlatých. Když ho to štěstí potkalo, byl již ženatý s Marií, rozenou Kottovou, z mlýna Xaverov.

Xaverov je usedlost na samotě mezi Březnicí a Předním Poříčím. Dříve patřovala františkánům a sestávala z hospodářství a mlýna. Na štítě hospodářské budovy byl dlouho vidět krásně malovaný obraz církevního děje. Procesí, která chodívala na Svatou Horu u Příbrami polní cestou podle Xaverova, k obrazu vždy odbočila, aby se lidé pomodlili. Později církev statek rozdělila. Polnosti a hospodářské budovy prodala zvlášť a mlýn s menšími polnostmi koupil mlynář Kott. A v tom mlýně se narodila moje babička.

Děda měl díky výhře v loterii na tehdejší dobu veliký kapitál a rozhodl se statek zase spojit. Odkoupil zpět všechna pole i s hospodářskými budovami, mlýn s příslušenstvím pak zdědil po babiččiných rodičích. Znovu spojená usedlost byla krásná. Pole, louky, zahrady, vše pohromadě. Tak, jak patřovala kdysi zemanovi. Děda se o statek náležitě staral. Pro potřeby mlýna postavil novou nákladnou nádržku s vantrokami, vznikly nové velké stodoly, jednoposchodový obytný dům a rybník. Zvláštní oblibu měl děda v sadařství. Vysadil velké ovocné aleje a založil si pěknou sadařskou školku. Rád rouboval a očkoval. Vzpomínám si na hrušeň se sedmnácti druhy hrušek!

Moji prarodiče měli pět dětí, můj otec byl jediný a prvorozený syn, po něm se narodily čtyři dcery. Otec vychodil pět tříd gymnázia v Praze. Bydlel tam u strýce prof. Ing. Jana Tilleho, později ředitele vyšší průmyslové školy v Betlémské ulici. Otec nám vyprávěl, jak u strýce v bytě na stráni pod Vyšehradem vyhlížel z okna. A najednou spatřil, jak začalo hořet Národní divadlo. Sebral se a k požáru utíkal, aby pomohl s hašením.

Také často zmiňoval historku o pomníku Karla IV. Jednalo se tenkrát o místo, kde by měl být takový pomník postaven. Veřejnost si přála, aby stál v parčíku cestou od Národního divadla ke Karlovu mostu, prý aby Karel IV. dobře viděl Hradčany. Postavili tam však pomník císaře Františka II. Lidé byli velmi nespokojeni s takovým rozhodnutím, a tak se jednou ráno na pomníku objevila velká bílá deska potažená bílým plátnem, na které bylo napsáno: „Zde měl stát Karel IV., vlasti chloubu, a stojí na tom místě Franta, trouba.“

Z gymnázia odešel otec na hospodářskou školu v Táboře, po absolvování se vrátil na Xaverov a přijal místo adjunkta na velkostatku hraběte Pálfyho v Březnici. Po této praxi se vrátil k otci, aby hospodařil doma. V Xaverově byla zaměstnaná Kateřina Dušková, která se otci zalíbila. To byla ale sůl do očí jeho matce, mojí babičce. Nastaly velké rozepře, babička chtěla, aby se otec s Kateřinou, mojí budoucí maminkou, rozešel, jinak že musí z Xaverova oba pryč. Moje prababička, matka otcovy matky, se za otce přimlouvala. Dokonce přijela i teta, u které otec bydlíval na Vyšehradě, aby babičce domluvila, ať otce z Xaverova nevyhání. Ale vše bylo marné, otec musel z Xaverova odejít a byl vyděděn. Choval k rodičům velkou úctou a uposlechl. Ti mu koupili chalupu v Předním Poříčí č. 19, které se říkávalo „Židovna“. Otec se s maminkou oženil a měli pět dětí. Mě, bratra a tři dcery.

Mé mládí v Předním Poříčí bylo plné života, radosti, boje a práce. V každé rodině bylo hodně dětí, klidně i deset. A když jsme všichni vytáhli ven, úplně to na návsi vřelo. Hrávali jsme nejrůznější hry, třeba kolo mlýnské, na šotka, mlátil se špaček, honili jsme káču, dělali jsme hada, hráli jsme honičku, schovávačku a starou bábu. Míč jsme tenkrát měli z chlupů skotu, gumový jsme poznali až mnohem později. A hráli jsme také hry hazardní, třeba pikačku nebo tlučku o fazole či kuličky. A jako při každé hazardní hře se dalo i zde šidit, a proto vznikaly rvačky. Poněvadž se vše bralo vážně, poprali jsme se často až do krve.

Hry jsme hrávali ve volném čase nebo na pastvě, kde jsme pásli husy a krávy. Někdy se stalo, že nám hospodář zahnal naše husy do svého dvora, protože jsme je přestali hlídat a ony se mu pásly v jeho obilí. To jsme pak nařikali a prosili. Někdy se nám podařilo hospodáře přesvědčit, aby husy pustil, ale někdy se nám to nepovedlo a pro husy museli rodiče. A to bylo zlé, protože jsme pak dostali pěkný výprask.

Musím říci, že byly všechny děti ze vsi od chyb odnaučovány notným výpraskem. Tím se nikdy a nikde nešetřilo. Říkávalo se: Škoda rány, která padne vedle. Můj tatínek měl k tomu účelu rákosku – hrbolatou pepřovku. Z té byl respekt! A po ní modřiny.

Vzpomínám si na dva těžké výprasky za mé velké přestupky. Nechodil jsem tenkrát ještě do školy. Dostal jsem se se sousedovic kluky do jejich bytu, kde na stole ležely hodinky s řetízkem. Připjal jsem si je a hrdě vykročil ven. Kluci za mnou. Najednou se spustil u chalupy křik, že se ztratily hodinky. A to by byla onehdy ztráta veliká, protože hodinky neměl každý. Kluci dostali strach a řekli pravdu. Třebaže jsem to udělal z nerozumu, otec byl nemilosrdný. Přivázal mě ke stolu a bil mě tak strašně, že jsem ani plakat nemohl.

Druhý těžký výprask je pro mě též nezapomenutelný. Bylo mi tenkrát dvanáct let. Postavili jsme „pod lomy“ indiánskou chalupu z velkých kamenů a zakryli ji olším. Dovnitř jsme dali sporák a z donesených zásob jsme různě vařili. Trávili jsme tam mnoho času, hlavně v neděli, a já jednou pro zpestření přinesl porcelánovou dýmku. Na hlavičce měla vymalovanou růži. Z větší vzdálenosti se růže změnila v lebku. Byla to otcova vzácnost. V tu neděli byl ve stanu plný stav indiánů, různě oblečených, mluvilo se indiánsky – buď „janka tinki něnko cinko ponkovinkím“, nebo „javra tivri něvro covro povrovivrim“ – a vařilo se. Starší kouřili dýmku z úst do úst. Vtom do stanu vtrhl mlynář Hrdina-Šamša a dýmku nám sebral. K večeru šel do hospody a kouřil si z naší dýmky jistě tak hrdě jako ten indián, kterému ji vzal. Můj otec ale dýmku poznal a odebral ji zase panu Hrdinovi. A doma nastala práce pepřovky.

Lehká atletika

Rád si dnes vzpomínám na vesnickou lehkou atletiku. Neměli jsme vzor, nečetli jsme o ní a ani jsme nevěděli, že ji provádíme. Zato jsme dobře věděli, kdo nejdál doskočí, kdo je v běhu nejrychlejší, kdo nejvýše vyskočí, kdo nejvýše a kdo nejdál dohodí, kdo se nejlépe strefuje, kdo nejdál doplave, kdo nejdéle vydrží pod vodou, kdo nejvíc unese a kdo udělá na ledě nejlepší kruh.

Kruh na ledě se nedělal na bruslích, ale na podkóvkách šněrovaček nebo na okovaných dřevácích. Brusle pro nás byly velký luxus, který nám v mládí rodiče nedopřáli. Já sám jsem tenkrát měl jen jednu brusli, půl dřevěnou, půl ze silného plechu. Přivazoval jsem si ji k dřeváku provázkem.

V té době se dřeváky nosily více než boty. Byly vespod okované hřeby s velkými hrbolatými hlavami, nad nártem přetáh-

nuté páskem z bílého plechu. Pod nártem dřeváku byla někdy přilepena žitnou moukou ovčí kůže, aby dřevák netlačil na nárt a aby se netrhaly punčochy. Když bylo tepleji, nosily se trepky. Takové boty měly podrážku ze silného dřeva přizpůsobeného noze a vršek od špičky k nártu byl z kůže. Přál bych vám vidět ty řady prerůzných trepek a dřeváčků dole na chodbě a pod schody ve staré obecné škole v Březnici u kostela. Do tříd se chodilo v silných vlněných podšíváných punčochách. Kdo měl boty, šel do třídy v nich.

Dřeváky taky sloužily jako zbraně, to když jsme se poprali. Zákeřnou zbraní byly hlavně proti těm, kteří nosili boty. Naši protivníci byli převážně chlapci březničtí. Nevýhoda pro dřeváky a trepky byl sníh. To jsme chodili v promočených a namrzlých punčochách. Je však zajímavé, že v botách noha někdy i omrzla, ale v dřevácích nikdy. Když se stalo, že během dne byla metelice a napadlo mnoho sněhu, přijeli pro nás rodiče se saněmi, dvěma nebo třemi páry koní. To bylo jástota, to bylo radosti. Ráno do školy nás ale nikdy neodvezli.

Dřeváky a trepky se výborně hodily na rupání ledu. To se provádělo tak, že jsme udělali řadu, bylo nás třeba patnáct nebo více, spojili jsme se rukama za krky a stejným krokem a náležitým nadsakováním po jedné noze jsme led zvlňili. Když jsme to vzali několikrát sem a tam, led se někde prošlápl, noha projela do vody a dřevák plaval pod ledem. A to skončila legrace. Březničané měli na rybníce Sázce kluziště. Hlídal ho pan Richter. Když byl jednou na obědě, o polední přestávce jsme kluziště úplně rozrupali a zničili. Takoví jsme byli darebáci.

Na Sázce sekávali panští led pro pivovar. Led se rozsekal na malé kry, které se pak nakládaly na vozy. Kry plavaly po celé šíři rybníka a já jsem býval mezi těmi odvážnými, kteří se rozběhli a skákali z jedné kry na druhou a rybník přebíhali.

Takto jsme si hráli vždy jen do doby, než někdo z nás do vody zahučel. Pak nám byl tento překážkový běh přísně zakázán. Ale další zimu jsme skákali zas.

Jednou byla Vlčava–Skalice rozvodněná. Zase jsme jezdili na plovoucích krách. Skočil jsem na jednu, ale už se mi nepodařilo vrátit se zpět na břeh a zůstal jsem na ní. Voda byla dravá. Nastal křik chlapců i kolemjdoucích. Pilíře tehdejšího dřevěného mostu byly chráněny ledolamy. Kra, na které jsem stál, plavala proti jednomu z nich. Připravil jsem se, že z ní skočím na ledolam. Kra byla ale sněhová, při nárazu se rozpúlila a já spadl do vody. Měl jsem štěstí, nějak jsem se na ledolam dostal a po něm jsem vyšplhal až k mostu. Na most mě pak pracně vytáhl listonoš Šettner. Byl ale tak rozzuřený, že si mě přidržel a páskem mi nalupal. Plakal jsem strachy i bolestí, úplně promočený a prochladlý. Sušil jsem se u pana doktora Komovouse, který mě léčil čajem a čokoládou. Naši pro mě večer přišli a doma jsem dostal výprask ještě jeden.

Vesnický sport

Jako děti jsme se náruživě věnovali sportu. Ovšem trochu odlišnému od toho dnešního. U nás to byly hry vysekávačka, svině, čampula, kuželky a sáňkování. První tři se prováděly olšovými holemi. Samozřejmě se holí spotřebovalo mnoho, a tak na poříčských drahách kolem řeky nikdy olše nemohly dorůst ve strom. Je zajímavé, že dnes tam ty olše dorostlé jsou. Za nás to bylo nemožné.

Vysekávačka nebyla důvtipná hra. Nastoupila řada chlapců, každý měl svou hůl tak tři čtvrtě metru dlouhou, silnou, zašpičatělou. Silnější chlapec zasekl jednu hůl do země a ostatní se snažili hodit svou hůl tak, aby tu zaseknutou vyvrátili. Svině už byla zajímavější hra. Hrála se se zahnutými olšovými

mi holemi, jako hokejkami, a pukem, my říkali sviní, což byl uříznutý špalíček z olše. Hra to byla ostrá, rychlá a tvrdá, po které nám na nohou zůstávaly pořádné modřiny. Třetí hra se hrála také s holemi a špalíčkem, kterému jsme říkali čampula. Vyžadovala přesný hod, rychlost běhu, obratnost a zručnost. Někdy se dokonce stalo, že staří jdoucí z pole odložili náradí, zařadili se mezi nás a hrálo se opravdu naostro. A staří to uměli! Nebrali si servítek a hráli jsme hlava nehlava.

Staří hrávali kuželky v hospodě a my děti jsme jim kuželky stavěly nebo jen tak čumákovaly, dokud nás nevyhnali. Odkoukané figle jsme si pak procvičovali na pastvě, kde jsme kuželky zkoušeli hrát. Našli jsme dostatečně dlouhé, rovnější místo, sehnali štíhlé kameny a pořádný, opravdu těžký válcovitý nebo nejkulatější kámen, jaký se dal vylovit z řeky, a už jsme se opíčili po starých z hospody. Hráli jsme se zápallem, „kouli“ jsme všelijak nadhazovali v dlani, abychom našli tu správnou „faleš“. Byla to paráda.

A v zimě jsme samo sebou sáňkovali. Kdybychom viděli sáňky takové, jako jsou nyní, nevím, nevím, co bychom s nimi jejich majiteli provedli. Asi bychom mu je ze závisti jak pohani rozmlátili. Naše sáňky byly z prkýnek vpředu sříznutých do úhlu a dvě kulatá dřeva je spojovala. Sbité to bylo podkováky, které kovář odhazoval. Nahoře byla nabitá zase dvě prkýnka k sezení. Nesjížděli jsme dlouhé tratě, spíš krátké a krkolomné, takže jsme byli někdy dříve na konci tratě než sáňky, nebo obráceně. Ale sáňkovali jsme vytrvale, třeba i celý den.

Akrobacie

Aktivně jsme se věnovali vesnické akrobacii. Nejjednodušší akrobacie byla slézat jakýkoliv strom, ale opravdu jakýkoliv, včetně k prvním máji postavené, oloupané, hladké májky.

Slézat májku, to byl výkon, který málokdo z nás dokázal, protože májka v Poříčí nikdy neměla méně než patnáct metrů! Já po ní šplhal každý rok a se mnou Karel Muzika, můj věrný a statečný partner. Byli jsme vyhlášení borci, lámali jsme rekordy.

Další akrobacii jsme prováděli v kamenolomu „na skále“, kde kameníci používali rumpál na vytahování nalámaných kvádrů kamene. Viselo tam železné lano nad hlubokou jámou a my jsme po něm ručkovali z jedné strany na druhou ve výšce pěti metrů. V jámě byla voda a na dně ležely obrovské balvany. Lano bývalo zajištěno, jednak na rumpále, jednak balvanem na konci lana. Jednou jsem tam přišel sám, nepodíval jsem se, je-li lano zajištěno, zavěsil jsem se na něj, rumpál se roztočil a já do té jámy spadl. Naštěstí to dobře dopadlo a pád jsem přežil, ale moc pyšný jsem na tuto akrobacii nebyl.

Akrobacii jsme dělali i na pastvě. Častokrát nás napadlo, když jsme pásávali na panské louce, veliké a rovné, zarajtovat si na krávě. S kravami jsme si dobře rozuměli, z hraběcího jsme jim často přilepšovali, doma jsme je krmili, obsluhovali, dojili, čistili, v řece koupali a drhli mýdlem i kartáčem, že byly jak panenky. Dalo by se říci, že jsme s nimi byli jedna rodina. Jako jezdce nás ale rády neměly. Jednou jsem na naší krávě, té nejochočenější, moc špatně rajtoval. Jakmile jsem tenkrát na krávu usedl, rozběhla se splašeně ze svahu dolů a já jsem sjel z jejího hřbetu až na krk a musel jsem se držet za rohy. Lítal jsem na ní jako hadrový panák a pak jsem spadl. A řeknu vám, jezdit na krávě galop bez jezdeckých kalhot a bez sedla, to byla jistá odřenina v rozkroku, která bolela a velmi, velmi pomalu se hojila.

Vesnice Přední Poříčí měla také ulici, které se s posměchem říkalo „kozí“. Zde bydleli bezzemci a každý z nich choval

kozu. K hochům odtud jsem měl nejužší vztahy, bydlel tu i Karel Muzika. Tato ulice byla pro všechny obyvatele Poříčí velmi důležitá, protože tu byla kopaná studna s roubením. Ačkoli nebyla studna kryta, na roubení jsme hráli na honičku. Při jedné takové jsem se srazil s druhým chlapcem a oba jsme spadli. On na zem a já do studny. Na dně vyčnívaly balvany, o které jsem se pořádně potloukl. Sousedé se seběhli, vytáhli mě a uložili do postele. Když jsem v cizí posteli přišel k sobě, uviděl jsem na stole pěknou mísu se švestkovými knedlíky. Zasedl jsem mlsně ke stolu, všechny knedlíky spořádal a zase ulehl. Paní domu, když se přišla podívat, jak se mi vede, vykřikla: „Dyť von ten kluk všechny ty knedlíky sežral!“ Probudila mě a hnala mě domů.

Musím ještě připomenout akrobacii jednoho mého kamaráda, jmenoval se Josef Siblík z Tochovic. Nějakým diplomatickým jednáním vyloudil na zámku v Tochovicích pěkného koně, na kterém jezdíval sám pan kníže Bedřich Schwarzenberg. A na tom koni se pustil Siblík do Březnice. Na kameném mostě prováděl hmaty uzdou a nohama, ale kůň jim rozuměl obráceně, než jak si myslel Siblík, překrásně se vzeplal, přehoupl se elegantně přes zeď mostu a skočil do řeky. A tak Siblík ve čtrnácti letech skočil jako Horymír.

Siblíka jsem měl rád. Když nám bylo oněch čtrnáct let, vyprovázívali jsme kus cesty od Březnice do Myslína dvě dívky. Jedna byla Pepička a druhá Božena Černých z Myslína. Siblík byl pevně přesvědčen, že já vyprovázím Boženu, já zas myslel, že Boženu vyprovází on. Na konci roku, když jsme se loučili s měšťankou, daroval Siblík Pepičce překrásnou kytici růží (asi také schwarzenberských) a já byl úplně zmatený. Osud tomu však chtěl, že Josef Siblík padl v první světové válce a Pepičku jsem si nakonec vzal já.

Jak jsem chytal ryby

Tatínek, bratr a já jsme byli náruživí rybáři. Mně to zůstalo dodnes. Ryby jsme rádi chytali, připravovali i jedli. Tatínek si z Xaverova přinesl sítě, čeřen, sak, ohnoutky a vrž. To byla bohatá výzbroj! Naše říčka Vlčava–Skalice měla vodu panenskou, bez sebemenšího znečištění. Byla bohatá na ryby a raky. Nejpočetnější u nás byli tloušti. Jinak taky kapři, líni, štiky, parmy, úhoři, mníci, okouni, ježdíci, plotice, ouklete, hrouzci, mřenky a střevle. Jako malý chlapec jsem věděl o každém kameni v řece, kde se ryby zdržovaly, o každé díře v břehu, o každém místě pod kořeny, kde ryby stávaly nebo se kryly. Chytával jsem na udici, ale jen když bylo chladno a deštivo. Chytal-li jsem na udici v létě, obvykle jsem ji nechal ležet, svlékl se a opodál chytal rukama. Kolikrát se mi stalo, že jsem prut, těžký bambusák, viděl plavat po vodě i s rybou.

V jezu a tůních byla úhoří místa. Tam jsem na ně na noc líčil a lovil je bez jakéhokoliv vnaštění. Chytal jsem je i do čeřenu, a to vám povídám, někdy jsem domů přinesl pořádného macaka, který měl klidně i dvě kila! Nikdy se mi ale nepodařilo chytit do ruky úhoře, byť jsem se o to snažil nespočetněkrát. Ačkoli jsem byl obratný a zkušený rybář, nebyl jsem schopen ho udržet ani chvíli.

Jednou jsem chytil úhoře, který měl váhu určitě přes kilo. Přinesl jsem ho domů, dal ho do necek s vodou a cvičil jsem na něm hmat, kterým bych ho udržel. Bylo to v místnosti, kde jsme měli v krajáčích mléko. Při jednom stisknutí mi vylétl z rukou a spadl přímo do jednoho z nich. Motal se jako šílený a namazal se smetanou natolik, že z černého krásného úhoře byla bílá nestvůra, ještě klouzavější než v původním stavu. Dalo to dost práce, než jsem ho dostal ven. Pak jsem zahladil stopy, necky jsem odklidil a doma se samozřejmě nikomu nepochlubil.

Jednou v neděli jsem chytl úhoře na šňůru. Úhoř byl pěkný, radostí jsem si ho hodil kolem pasu. Nemohl jsem ho ale unést, a tak jsem si ho cestou domů nadhazoval na pravý bok, zas na levý, na zadek, zas na předek, takže jsem si nedělní šaty řádně namaloval slizem, který na nich už zůstal napořád.

Úhoře jsme vždy před úpravou stahovali. Kůže se používala na vázání cepů k cepišti. Občané nerybáři si k nám pro ni chodili. Je-li v Poříčí ještě nějaký cep, pak je jistě vázaný kůží ještě od nás. Tatínek říkal, že je to vázání na věčnost.

Mníků u nás bývalo tolik, že úlovek nebyla žádná vzácnost. Během dětství jsem jich nachytl spoustu, na udici, na šňůry, do ruky i pod ledem. Bylo mi tenkrát asi devět roků. Vyrázil jsem na fialky a napadlo mě sáhnout si pod kámen v místě, kde řeka vtéká do xaverovského jezu. Jak jsem zajel rukou pod kámen, chňapla mi ryba za ukazováček a hned pustila. Ucpal jsem rychle otvor pod kamenem, vyběhl na břeh, ač byla zima, svlékl jsem se do naha, klekl si, pokřížoval se, pomodlil se otčenáš a šel na to. Mník mě zase chňapl, já stiskl a už jsem nepustil. Byl to největší mník, jakého jsem kdy chytil. Když jsem ho ukázal otci, pravil, že je to mník jak poleno.

Jednou za krásného slunného počasí jsem upínal oči na hladinu xaverovského jezu. Vycházely tam na hladinu jemné bublinky. Bylo tam písčité dno a bublinky mohly prozrazovat jediné štika. Opravdu vidím aligátora? Bystřil jsem zrak. A byla to opravdu štika! Na naše prostředí štika opravdu velká. Najednou, hned blízko toho místa, vidím znovu bublinky. A druhá štika, ještě větší aligátor! Nález jsem tajil, měl jsem veliký strach, že mi Fanda a Míla Hrdinovic štiky vyfouknou. Byli totiž starší než já a k tomu výborní rybáři. A také svého otce jsem chtěl překonat.

Když jsem k jezu přišel druhý den, byly štiky přímo pod pařezem, kde jsem se postavil. Jedna od druhé dva metry, připraveny zaútočit. Překrásně vybarveny. Byl jsem nadšen a začal uvažovat, jak na ně. Rozhodl jsem se, že štiky, když tak pode mnou stojí, nabodnu vidlemi – podávkami. Byly lehké s dvěma vidlicemi a dlouhou násadou. Uskutečnil jsem ten nápad. Rybářsky ostražitě jsem se vyhoupl na pařez. Pode mnou stála ta větší štika. Nevnímala mě. Bodl jsem do vody, ale špatně jsem se trefil, příliš jsem se nahnul a vykoupal jsem se. A štiky byly pryč.

Znovu jsem ale kul plány. Fanda Hrdinovic ryby střílival. Otec měl ve skříní dva bubínkové revolvry, oba byly nabitě. Když byl čistý vzduch, sebral jsem klíče od skříně a jeden revolver uzmul. Utíkal jsem s ním až na místo, ale štiky tam nebyly. A já honem zas s revolverem a klíčem mazal zpět na místo.

Nakonec jsem se ale rozhodl jít se svým tajemstvím ven. Za krásného počasí jsem donutil tatínka, aby šel se mnou. Obě štiky stály pod pařezem. Namísto štik jsem pozoroval otce, který užasle hleděl do vody a po chvíli pravil: „V neděli na ně jdeme! Pozveme Fandu a Mílu Hrdinovic, Sýkoru a seženete kluky. A mlýny nahoře musí zadržet vodu!“

A šlo se! V neděli v devět hodin ráno to začalo a až ve čtyři hodiny odpoledne byly štiky v neckách. Byl to úporný boj. Štiky jedna za druhou přeskočily vatku, protrhaly shonku, vyhýbaly se sítím, projížděly mezi honci a my ne a ne je dostat. Nakonec jsme podkopali práh u stavidla z jezu do náhonu, aby voda v jezu opadla. Díky tomu jsme štiky našli na mělčině, lokaly čistou, málo přitékající vodu, úplně znaveny. Tak znaveny, že se daly podebrat sakem. Jedna vážila šest a půl kila a druhá osm a půl. Pan a paní.

V roce 1897 nebo 1898 byla velká průtrž mračen. Z rožmitálských lesů se valily proudy vody. Vlčava strhla hráz rožmitálského rybníka, v kterém nezůstala ani šupina. A řeka byla tím pádem zarybněna na roky. Chytit kapra nebylo vůbec těžké. Stačilo dupnout u břehu, kde kapr stál, ten se vylekal, vyjel na písek nebo štěrk na druhém břehu a tam se lehce vylovil.

A tím s rybolovem skončím. Byl to krásný sport a pro nás i živobytí. Maminka nás často s rybami vyhnala, že bychom jí všechen omastek spotřebovali. Nějaké máslo nám muselo zbýt na prodej! Tak jsme byli donuceni ryby rozsekat a dát kachnám, které po nich výborně prospívaly. A za kachny byly pěkné krejčary!

Jak jsme chytali raky

Když kvetla pšenice, rodila se malá ráčata. A než přišla pšenice do květu, my kluci z vesnice jsme jídávali račí kaviár. Proč by ho měli jísti jen bohatí labužníci?! Může vám to připadat divné a snad i surové. Nebyla to ale žádná surovost, nýbrž právo kluků z vesnice. A potom! Kvůli kaviáru musel pravý jeseter napřed položit život. My jsme račicím na místě život darovali.

Lov probíhal následovně. Nejprve jsme račici s vajíčky ulovili. Odborně, podle velikosti a zabarvení, jsme zjistili, jsou-li vajíčka, která nosí račice v chomáčku pod ocasem, dozrálá. Račice přitom vždy ocásek pevně zahrula, aby vajíčka kryla a aby se chapadlovitými klepety bránila. Kaviár musel být čistý bez malinkých žlutavých živočichů. Proto jsme račici ukazováčkem odchlipovali zadeček a palcem a ostatními prsty drželi klepeta a máchali s ní tak dlouho po a proti vodě, až jsme cizopasníky z vajíček vyprali. Pak jsme ocásek samičky